

RAMAKRISHNA MISSION VIDYAMANDIRA

(Residential Autonomous College affiliated to University of Calcutta)

B.A./B.Sc. SIXTH SEMESTER EXAMINATION, MAY 2019

THIRD YEAR [BATCH 2016-19]

Date : 03/05/2019

Time : 11 am – 3 pm

SANSKRIT (Honours)

Paper : VIII

Full Marks : 100

Group - A

1. अधोदत्तयोः एकस्य प्रश्नस्योत्तरं लेख्यम्। [1×12]
क) को नाम व्यवहारः ? तस्य कति पादाः, के च ते ? समासेन तेषामालोचनं कुरुत।
ख) याज्ञवल्क्यमतानुसारम् ऋणादाननीतयः सम्यक् सविशदमालोचनीयाः।
ग) याज्ञवल्क्यमतानुसारं प्रतिभुविषये एकः संक्षिप्तप्रबन्धो विरचनीयः।
2. कश्चिदेकः श्लोकः सप्रसङ्गं व्याख्येयः। [1×8]
क) स्मृत्याचारव्यपेतेन मार्गेणाधर्षितः परैः।
आवेदयति चेद्राज्ञे व्यवहारपदं हि तत्।।
ख) सर्वेष्वर्थविवोदेषु वलवत्युत्तरा क्रिया।
आधौ प्रतिग्रहे क्रीते पूर्वा तु वलवत्तरा।।
ग) अशीतिर्भागा वृद्धिः स्यान्मासि मासि सबन्धके।
वर्णक्रमाच्छतं द्वित्रिचतुष्पञ्चकमन्यथा।।
3. विषयद्वयमाश्रित्य टीका विरचनीया। [2×5]
प्राडूविवाकः, निधिः, वाक्पारुष्यम्, प्रमाणं स्मृतिशास्त्रे।
4. यथेच्छमेकस्य प्रश्नस्योत्तरं लेख्यम्। [1×10]
क) स्मृतिशास्त्रे वङ्गीयानामवदानमालोचनीयम्।
ख) धर्मशास्त्रेतिहासे मनुसंहिताया गुरुत्वमालोचनीयम्।
5. यत्किमपि विषयद्वयमवलम्ब्य टीका विरचनीया। [2×5]
कुल्लुकभट्टः, कौटिल्यः, मेधातिथिः, मिताक्षरा।

Group - B

6. यथेच्छमतिसंक्षिप्तटीकापञ्चकं विरचनीयम्। [5×2]
समीभवनम्, स्वरः, वर्णविपर्ययः, मध्यस्वरागमः, आदिस्वरलोपः, अपिनिहितः, विषमीभवनम्, समाक्षरलोपः।
7. यथेच्छमेकस्य प्रश्नस्योत्तरं निरूपणीयम्। [1×10]
क) परमाणुकारणतावादविषये प्रबन्धो विरचनीयः।
ख) जैनदर्शनानुसारं स्याद्वाद आलोच्यताम्।
ग) वेदान्तदर्शनसम्मतम् अद्वैतवादस्वरूपं निरूप्यताम्।
8. यत्किमपि विषयचतुष्टयमवलम्ब्य टीका विरचनीयाः। [4×5]
क) चत्वारि आर्यसत्यानि
ख) रघुनाथशिरोमणिः
ग) जयन्तभट्टः
घ) अष्टाङ्गयोगः
ङ) त्रिरत्नम्
च) अज्ञानम्
छ) उदयनाचार्यः
ज) वाचस्पतिमिश्रः

9. यथेच्छं दश प्रश्नाः समाधेयाः ।

[10×1]

- क) को नामानुबन्धः ?
- ख) का नाम निर्जरा ?
- ग) कस्तावत् टुपटीकाकृत् ?
- घ) सप्तपदार्थी केन विरचिता ?
- ङ) को नाम योगः ?
- च) भाषारत्नम् केन विरचितम् ?
- छ) वैशेषिकदर्शने कति प्रमाणानि स्वीकृतानि ? कानि च तानि ?
- ज) प्रमेयकमलमार्तण्डग्रन्थः केन विरचितः ?
- झ) योगदर्शनानुसारं कास्तावत् चित्तवृत्तयः ?
- ञ) वेदान्तदर्शनस्य प्रणेता कः ?
- ट) न्यायनये पदार्थः कतिविधः ? के च ते ?
- ठ) तर्कभाषा केन विरचिता ?
- ड) तत्त्वोपप्लवसिंहः केन विरचितः ?
- ढ) न्यायमते प्रमेयपदार्थः कतिविधः ? के च ते ?
- ण) न्यायरत्नग्रन्थस्य रचयिता कः ?

————— x —————